

for Folketirken, men at det den Dag idag havde sit Tilsvarende indenfor den, og blot ved løseligt at blade i sidste Aargang af „Den indre Missions-tidende“ — de fleste af de Ferrer ville vide, at der er et Selskab, som kalder sig „Selskabet for den indre Mission“, som nyder stor Agtelse, som er vel seet af Kirkestyrelsen, som fremmes paa alle Maader, og hvoraf enkelte yngre fremtrædende Medlemmer nyde en overordentlig Anseelse her i Landet som geistlige Talere og for deres Birk-somhed i den nævnte Sags Tjeneste. — fandt jeg strax næsten Ord til andet, hvad Pastor Trandberg har udtalt. Jeg har her Actsthykterne, og for dem, som nøiere ville gjøre sig bekendte med Sagen, vil jeg strax anføre, at en saadan Udtalelse er at finde i den 13de Aargang af „Den indre Missions-tidende“ Nr. 8 for den 15de Marts 1866. Der tales om, at man i Lighed med, hvad Søberne gjorde, da Nehemias og Josva byggede Tempel, skulde i vore Dage bygge Herren et Tempel, men der siges, at „over Grunden, den Naadesgrund i Hjertene, som Herren har lagt i den hellige Daab, ligger der store Grundsdynger“. Hvad kaldes da dette Gruns? Det er „Selvretfærdighed, Verdens Kjærlighed og Forsængelighed“ samt alskens Synd og Ugudelighed, hvoraf Grunden er skjult, og det er et saare svært Arbejde at faae den ryddet, men „dermed maa der begyndes; dermed maa enhver Præst begynde, hvis han skal kunne bygge Noget op“. Der siges altsaa, at der ikke gives nogen Unbtagelse fra denne Regel, men at en Præst overalt, hvor han skal virke i Folketirken, finder en saadan Grund at rydde, og hvad der skal ryddes, er alt det Onde, som jeg før regnede op af denne Mands Udtalelser. Endnu mærkeligere er dog et Stykke i et andet Nummer af den samme Tidende, Nr. 33 for den 25de November f. A., om en prophetisk Text, der lyder saaledes; „Mon disse Been kan blive levende?“ Det er en Prophet i den gamle Pagts Tid, der seer et Syn, en Dødningsdal, hvori Benene ligge spredte, og Anden spørger: „Menneske-Søn! mon disse Been kan blive levende?“ Dette anvendes paa vore Dage, og der siges da Side 519: „Paa hele store Strækninger i vort

Land, i mangfoldige Sogne er der dødt som i Graven; de see ikke, at mange, mange Sjæle ligge begravne i Vantroens og Syndens Grav, og med Rette kunne de, aandelig forstaaet, sammenlignes med døde, tørre Been.“ Det er et Syn om Tilstanden, som Anden giver, ligesom det ogsaa var Anden, der var over Propheten. Taleren stiller sig altsaa med Anden over sin Bse og siger, at han seer i Anden, at hele Danmark er en Dødningsdal, at Folketirken er fuld af Dødningsbeen, og han vil, siger han paa samme Side, føre Beviis for, at dette er sandt. Han begynder da med at sige, hvorledes Regemet er, naar det er dødt. „Det er brustent“; ja, siger han: „Deres aandelige Die . . . er lukket; de kunne ikke see Syndens og Helvedes Mærke, thi ellers kunde de ikke tale saa rosende om sig selv.“ — „Deres Mund er lukket, Troens Røst . . . er forstummet“, og ganske mærkeligt føjer han til: „viskelig kan deres Mund tale, naar det gjælder om at rose sig selv og at tale om denne Verdens Ting, om Politik, Nyheder, Andres Feil og Ulykker; men naar Taleren er om at bejvende Kristus, da tier deres Læber.“ — „Og nu Hjertet! Sa, det slaaer med raske Slag i Feberhede, naar det gjælder Verdens Lyst, Forsængelighed og Rigdom, Lykke og Ulykke, men overfor Kristus slaaer det ikke med varme Slag; tværtimod, det er iskoldt; de brude sig ikke mere om ham end det Snæs, de træde paa“. Det er ikke nogen smul Talemaade, men saa skarpt staaer det udtrykt: „Som det affjælede Regeme har det levendes Form, saa saa have, de vel Livets ydre Form, de høre det christne Navn, boe i et christent Land, nærved Livets Tempel, som Gravene ligge tæt op til Kirkerne, hvor Livets Ord forkyndes, men de ere steendøde, de Stakler! de ere dog kun tørre, døde Been.“ Han ender med at sige: „Og sammensatte vi nu disse Dødens Tegne, og de findes overalt, i By og paa Land, hos Rige og hos Fattige, hos Præster og hos Rægsfolk, da troer jeg, at man med Rette kan sige, at der ligger hos os en Dødningsdal, fuld af døde, tørre Been; og med dette Syn for Die er den indre Mission beviist som nødvendig i den høieste Grad.“ Er dette ikke ligesaa stærke Ytringer som dem, Pastor